

הלכות צניעות סימן רמ

כנג

כ שם ל המאכל
קשר
מ טור בשם טענת
פלה נ נח טו טור
ע שם נוצר פה
השמים
פ ככות בו ושם
בחושות צ שם
ק חושפות וטראש
וטראש

בני (י) מורדת, בני (יא) יח) שכרות, בני (יב) (יט) גרושת הלב, בני (יג) (כ) ערובוביא, בני (יד) (כא) חצופה: ד *אסור להסתפל באותו מקום, לשפל המסתפל שם אין לו בשת פנים, ועובר על 'והצנע לכת', ומעביר הבושה מעל פניו, שכל המתבטל אינו חוטא, דקתיב 'ויעבור תהיה וקאתו על פניכם', זו הבושה, 'לכלתי תחטאי', ועוד, דקא מגרה יצר הרע בנפשה. *וכל-שכן הושיק שם שעובר על כל אלה, ועוד, שעובר על 'בל תשקצו את נפשתיכם': ה *הוא למשה והיא (טו) למעלה, זו דרך צניעות. שמשו שניהם באחד, זו דרך עקש: ו *אסור לשמש משה כל אדם אם הוא *גער, (כב) *אפלו על-ידי הפסק מחצה עשרה. *ובפני תינוק שאין יודע לדבר, מותר. *בית שיש בו ספריתורה או חמשים (כג) העשויים בגלילה אסור לשמש בו (כד) *עד שיהיה בפניו (טו) (כה) מחצה (ולענין לעשותה בשבת, עין לקמן ביש סימן שטו). *ואם יש לו (כו) בית (ז) אחר, *אסור עד שיציאנה. ואם יש בו (כז) תפלין (יח) (כח) *או ספרים, (כט) אפלו של גמרא, אסור (ל) *עד שיתגמל

באר היטב

(טו) למעלה. מקלל קרשח הוזהר שיהא פנים כנגד פנים, וזה: (טו) מחצה. ואם יש נקבים וחלונות קצין סריגה, אעפ"י דלענין טמא חשיבי כמחצה אכל דקא אסור עד שיהיו הספרים מכסין מן העין שאין נראין, מ"א, ע"ש. ועין בחשוכת ששארפנים סי' קטו, ועין בא"ע סי' כה ס"ק ה משי"ש: (י) אחר. פי' חדר אחר: (יח) או ספרים. וישוט דגם הסוגיה צריך לכסות בכלי חוף פלי:

באר הלכה

* אסור להסתפל וכו'. והעובר על זה הן לה בגנים סומין (גמרא): * וכל-שכן וכו'. והעובר על זה הן לה בגנים אלים (גמרא): * גער. ובפני יסין מר אפלו בלא הפסק מחצה, ומכל מקום לכתחלה טוב במקום שגיראדם יעמוד בבית, שישמיר מחצה סביב המטה (שקורין פארארא"א: 1): * בית שיש בו ספריתורה, משמע במקרא דיש בזה חשש סנהא אם יעבר על זה: * עד שיהיה בפניו מחצה, מסתימת הטורשלתן צדדיו משמע דכין שיש מחצה המפסקת, אפלו אם הספריתורה עומד למעלה בגובה ונראית מרחוק שרי, ועין פאליה דבה שמפסקת, ובספריתורה פודאי יש להחמיר ולכסותה בפשו [וידקא קשהמחצה עשויה באפן שלא תניד ברוח מצויה, כגון מה שקורין פארארא"א, או אפלו בילון פודסה סביב המטה וקורש מלמטה שלא תניד, דאי לא הכי אין שם מחצה עלה: וכפ"י לא מהני בספריתורה, ואפלו במה פשוין], ובשאר ספרים אפשר שיש להקל פיון שיש מחצה גמורה המפסקת [מכמת"אם בכלל קבת, עין שם: * אסור עד שיציאנה. ואם הפסקת פחות ונראה מרחוק, יש לענין בזה, דאפלו לפי מה שפסק השג"א אברהם בסע"ח קטן טו להחמיר היכא דמחצה עשויה קצין סריגה דהספרים נראין, אפשר דהקא עדיף טפי, דקא עקר השעם משום דכשנראה דרך נקבי המחצה איכא קצת פדון, והקא פיון דהוא חדר אחר לגמרי אין בזה פדון: וסדר דהדר עדיף ממחצה, דקא אפלו במחצה טובה שאין נראה על-ידי הספריתורה גס"פן מחמירין היכא דיש לו חדר אחר להוציאה שם, אלמא דהדר עדיף טפי, ומצאתי בקה"ש שלום שגם הוא מצדד להקל בזה, אלא שמדכריו משמע דהשג"א אברהם מחמיר בזה, ולענין דצדד נראה דגם המגיד אברהם מודה דיש להקל בזה, ובדכתיבא, ולמעשה נראה, דבשאר ספרים פודאי יש לסתם להקל דאין מחייב לכסותן שם, ולענין ספריתורה יש להחמיר לכסותה שם. אמר"ק מצאתי בפתחי תשובה ליו"ד דעה סימן רפב סע"ח קטן ט בשם הפנים-מאירות שמהמיר בזה גם לענין שאר ספרים, והפתיחות שבה מכסים על זה: וצריך ציון בזה, ולי נראה דהסוגיה להקל בגמרא שלום אין למחות פדון: * עד שיתגמל וכו'. ואין נפקא-מנה בין אם הספרים מנחים למטה או שעומדים בגובה על הדף (שקורין פאלי"ע"ה), בין שהם באותו

עמ"א: (י) מורדת. דאמרה לא בעינא לך ואעפ"כ הוא משמש עמה, אעפ"י שרצונה בשעת השמיש: (יא) שכרות. הוא או היא: (יב) גרושת. שבעתה להרשה אעפ"י שהיא אוחזה, כגון מאותן שפיסין להוציא: (יג) ערובוביא. כגון שנתן דעתו על אחרת כמ"ש ס"ב: (יד) חצופה. שתבעהו בפה, אכל אי מקשה עצמה ומרצה אותו שיהן דעתו עליה ה"ל בגנים מהגנים:

משנה ברורה

(ו) וכגון שנתפסן לזו ונודמנה לו אחרת: (יז) מורדת. דאמרה: לא בעינא לך לבשל, ואף-על-פי-כן הוא משמש עמה, אף-על-פי שהיא מרצה לו בשעת השמיש: (יח) שכרות. הוא או היא שכורה. ומסתברא דנדקא נתבבלל דעתו מחמת שכרות ולא בשעתה רביעית [פמ"ג: (יט) גרושת הלב. שבעתה להרשה אף-על-פי שהיא אוחזה, כגון מאותן שכופין להוציא: (כ) ערובוביא. כגון שנתן או דעתו על אחרת, כמו שכתוב בסע"ח ב: (כא) חצופה. שתובעתו בפה, אכל אי מקשה עצמה ומרצה אותו שיהן דעתו עליה, אדרבה, אי חייב בעונה, דלעיל בסע"ח א, והוה לה בגנים מהגנים. וכל אלו הדברים הנזכרים כאן צריך לזהר אפלו כשהיא מצפרת או זקנה שאינה ראויה לילד [פמ"ג: (ח) כתבו האחרונים, דיש לזהר מלכא על אשתו כשהיא יושנה: ו (כב) ואפלו על-ידי הפסק וכו'. הטעם, (ט) דמרגיש הוא בעת שהלה משמש משהו ואין כאן צניעות. ואם הוא בענין שאין מרגיש כלל, מותר על-ידי הפסק מחצה [אחרונים: (כג) העשויים בגלילה. רוצה לומר, שהן פתוכין בקלף כמו ספריתורה, אלא שיש בהן רק חמש התורה, והוא הדין שאר (י) כתבי הקדש כשחן עשוין בגלילה: (כד) עד שיהיה וכו'. רוצה לומר: אפלו היא מנחת בארץ ועלי גב הארץ יש עוד כסוי, דלגבי תפלין ושאר ספרים מהני, וכדלקמה, בספריתורה אסור עד שיהיה מחצה מפסקת: וכשיש מחצה, אפלו אינה מנחת בארץ כלל גס"פן שרי: (כה) מחצה. ומה שפירש' וילון סביב המטה, (יא) אינה בכלל מחצה [ואפלו היילון הוא גבוה הרבה, שאין הספר נראה על-ידי זה, והספר תורה מנחת בארץ ובכמה פשוין על הארץ, גס"פן אסור], שהיילון נע ונד על-ידי רוח. וכתב השג"א אברהם: אם יש נקבים וחלונות במחצה קצין סריגה (יג) אסור, עד שיהיו הספרים מכסים מן העין שאין נראין. ובספר נהר-שלום מפסקת על דבריו וכן בספר תוספת ירושלים, ובמקום הדחק יש לסתם על זה, אכן לכתחלה טוב לכסות שלא יהיו הספרים נראין, ובפטר בספריתורה פודאי יש להחמיר: (כו) בית אחר. חדר אחר: (כז) תפלין. והוא הדין מזוזה. ועין לעיל בסמ"מ מ במשנה ברורה, שם בארנו כל פסטי הדינים: (כח) או ספרים. רוצה לומר, כי ספר קדש, ומגיד שאינם עשוין בגלילה, דאי עשוין בגלילה דינם בספריתורה וכו': (כט) אפלו של גמרא. רוצה לומר: אף-על-גב דגמרא לא נתן לכתב פדורות הראשונים משום דבכרים שבעל-פה אסור לאמנם בכתב, אפלו הכי פיון דלכסוף התיור האמוראים לכתב משום "עת לעשות לא"ה, הוה להו כשאר ספרין קדש, וממילא היום הוא הדין כל הספרים, הן בכתביהם או בדפוס, יש בהן קדשה [פמ"ג: (ל) עד

שער הצינור

תרגום: 1 מחצה עין 2 פדון.

(1) הקשה המגיד אברהם, דהלא יצא נחמן לרחל וכו' על לאה: ותרין, דקא קשנתכו לנחמן וזה נודמנה לו גוף אחר בחיור, אכל יצאק משעת בנייתו לחפה נאה לאה ונחמן לגופה רק שסבר ששמה רחל, עליהן לית לן בה: (2) אלה רבה ופירמגדים בשם הרמב"ם: (3) פרישה: (4) בן כתב בחכמת-אדם כלל קכה וכן משמע מהרא"ש: (5) חכמת-אדם ושי"א: (6) ואם יש שום כסוי על הספרים מר ואפלו בספריתורה, דקא באמת כיון שהמחצה מפסקת הרי לה שם

הַלְבוֹת צְנִיעוֹת סִימָן רמ

(לא) בכלי בתוך כלי, יהוא שלא יחא חשני מחד להם (ועין לעיל סימן ז סעיף ב), אכל אם הוא מחד להם, אפלו מאה כחד חשיבי. ואם פרש (לב) טלית על-גבי (יט) ארְגוֹז, (לג) חשוב בכלי בתוך כלי: ז' שלא ישמש (לד) בתחלת הלילה ולא בסופה, כדי שלא ישמע קול בגי' אָדָם ויבוא לחשוב באשה אחרת, אלא באמצע הלילה: ח' תישמש באימה ובידא, כמו שאמרו על רבי אליעזר שהיה מגלה טפח ומכסה טפח ודומה כמי שפפאו שר, פרוש, באימה ובידא כאלו כפאו שר. וי' מפרשים מגלה טפח ומכסה טפח, שלא היה ממרק האבר בשעת תשמיש כדי למעט הנאותו, ודומה כמו שפפאו שר, שעושה הדבר באנס. י"ח מפרשים: מגלה טפח שבאשה, כלומר עכשו מגלה אותה לצורך תשמיש ועכשו מכסה אותה, כלומר שלא היה מאריך באותה מעשה, ודומה לו כמו שבצעתו השר ונבעת והניח המעשה, בליכך היה (לה) מקוצר בתשמיש. י"ח מפרשים: מגלה טפח על הסתר שהיתה חוגרת בו, שאף בשעת תשמיש היה מצריכה לחגרה, ומגלה רק טפח ממנה ומכסה מיד כדי למעט הנאותו. וכלהו פרושי איתנהו (לו) וצריך בעל נפש לזהר בהם: ט' לא יספר עמה בךברים (לז) שאינם (לח) מעניני התשמיש, לא בשעת תשמיש ולא קדם לכן, שלא יתן דעתו באשה אחרת. ואם ספר עמה ושמש, אמרו עליו מגיד לאדם מה שחזר, אפלו שיחה קלה שבין אדם לאשתו מגידין לו בשעת הדין: י' האם היה לו פעם עמה אסור לשמש עד שיפסיקה, ויכול לספר עמה קדם תשמיש כדי לרעותה: י"א ואסור לשמש (לט) *לאור הבר אף-על-פי השמאפיל בטליתו: הגה אכל אם עושה (מ) מחצה גבוה עשרה לפני הבר (הנהגות סימוני פיד מהל' י"ט), (מא) אף-על-פי שהאור (נכ) גראה (מב) דרך המחצה, בגוף שהפסיק פסדיו, שרי (פז) גראה לי מדברי רש"י בפרק ב דמסכת ביצה דף כב). גם

ר שם בְּמִצְרָא
ש נְדָרִים כ מִצְרָא
שִׁלּוֹם ת שֵׁם א מִר
כֶּשֶׁם מִצְרָאִיד בֶּשֶׁם
יֵשׁ מִצְרָאִים ב שֵׁם
כֶּשֶׁם מִצְרָאִיד ג שֵׁם
ד מְנִיחָה ה ה נְדָרִים
כ ו מִקָּא מְרִיכּוֹת מִב
מְדָרִים כ מְנִיחָה ה
לְפָרֶשׁ מְרִי
ה מְרִיכּוֹת ז נְדָרִים
ה מְרִיכּוֹת שֵׁם
מְרִיכּוֹת

פאר הייט

ואם א"א בענין אחר מתר לשפש משתו בחדר שבו הספרים בזמן עונה וזיל טבילתה וזיל זיאתו וזיאתו בחדר. וזיג מ"א סי שט: (ז) נראה. וז"ה אם האור נראה למעלה מהמחצת שר, ומ"ם צריך העצלת טלית, דמאחר שמתחד

משנה ברורה

שְׁמִינִיּוֹת וכו'. רוצה לומר: אף-על-גב דלא בעינן בהו הפסק מחציה פמו בספרי-החורה, מכל מקום כלי בחוץ פלי בעינן. וכתבו האחרונים, דירלוק התלוי לפני המטה, אף דאין שם מחציה עליה פיון דאניה דר-החורה, וכנ"ל בסעיף-קטן כה, מכל מקום שם פסוי (יג) יש עליה אם שוי אחר מטה, דהו תוי שני כסויין וככלי בחוץ פלי דמאי: (לא) **פְּכָלִי** הספרים וילון לכסותם וספרים שבהם לבד די, לאו שפיר עבדי, דזה ת על-גבי ארצו. רוצה לומר: אף-על-גב (יד) דהטלית אינו פרוש רק (לג) חשוב וכו'. ואם הארצו גדול שמחזיק ארבעים סאה, והוא אמה גוד פסוי על הארצו, (טז) ויש מחמירין בזה, אכן אם מחבר לפתל ה שצירו מתגבר עליו וכא לידה ההנורים וכולל לבוא לידו טמאה על-סם מה שכתב בזה: (לו) **וְצִירָיו** וכו'. פתבו התוספות [גדה י"ז] בשם משום דיש לו לאדם להיות צנוע, אבל אם נכסה עצמו מלמעלה עמה, מתר לספר עמה מתחלה כל דברי רצוי כדי לפיסה, ויבדלקמה הר שלא לספר מתחלה, כגון שהוא איש נחמס וכולל לבוא על-ידיה קצת אור, כגון שדולק הנר בחוץ השפופרת שהנר מנח בחוכו, או הדין לאור הלכנה גס-פון אסור, ודוקא אם אור הלכנה מאיר עליהם כל מקום [כז] (כ) **שֵׁאִפִּיל** בטליתו. ואם הם תחת אריר השמים, אפלו אפלו יש שם מחצות סביבם, דבמקום מגלה שאין שם מחצות בלאו ה עשרה. ומירי שקשר אותה מלמטה (כב) שלא יגוד ברוח מצויה, ויהא הדין (כג) אם האור נראה למעלה מהמחציה, שרי, פיון שהיא יור, דמאחר שהסדר מלא אור לא צריך מביום. ויש שמחמירין אפלו (מב) **דרך המחציה**. וכל-שכן אם הנר בסדר אחר ומאיר לחדר זה

באור הלכה

הָרָר וְאֵין מִחֻצָּה מִפְּסִיק בִּינֵיהֶם וְ[פֶן מוֹכַח בְּפִשְׁטוּת בְּסִימָן שֶׁשׁוּ בִּמְקוֹמָם אֲבָרְהָם
סוֹף סְעִיר־קָטָן ג. עֵין שֵׁם, וְכֵן כֶּתֶב בְּתַשְׁבּוּחַ חוֹת־יִצְחָר סִימָן קֶפֶד, וְהוּבָא בַּתְּחִיל
תַּשְׁבּוּחַ לַיִּלְו־הַדְּעָה סִימָן רַפְכֵּן: * לֹאֲדָר הַנֶּר. וְצִבּוֹר זֶה הוּוּן לֹה בְּיָסֵד נִכְפֵּין

קְשִׁוּיָה לְצַד מִשָּׁה וְהָיָה נָע וְנָד עַל־יְדֵי רוּחַ, וְאֵין זֶה נֶחֱשֵׁב הַפֶּסֶק לַעֲנֵן
אֵין הַסְפָּרִים בְּרָאִין עַל־יְדֵי זֶה, עַל־כֵּן אִם נִכְסָה עַל הַסְפָּרִים אֶפְלוּ רַק בִּן
תוֹךְ כְּלִי, וְהָיָה הַדָּן שְׁנֵי כַסְפִּיִּם, וְזֶה שְׁנוּהֲגִין אֵינָה אֲנָשִׁים שְׂתוּלִין בִּן
הָיָה רַק כַּסֵּי אֶחָד, וּבַעֲיָנָן עוֹד כַּסֵּי אַחֵר שֶׁיִּכְסֶּה אוֹתוֹ לְכַד זֶה: (לֵב) ט
מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה, אֶפְלוּ הָכִי נֶחֱשֵׁב כְּבָלוֹ הָיָה מִנַּח בְּכָלִי תוֹךְ כְּלִי:
עַל אִמָּה בְּרוּם שְׁלֹשׁ אַמּוֹת, (טו) חוֹלָקֶת רִשּׁוֹת לַעֲצֻמָּה וְאֵין צָרִיף לַפֶּסֶק
בְּמַסְמָרִין, לְכָלִי עֲלֵמָא יֵשׁ לַהֲלֵק: ז (לד) בְּתַחֲלֹת הַלֵּילָה וְכו', וְאִם
יְדֵי זֶה, לֹא יִתְמִיר כּוֹה [אַחֲרֹנִים]: ח (לה) מְקַצֵּר וְכו', עֵין בְּמִגְלַח־
הַמִּדְרָשׁ, הַדְּקוּדָשׁ־בְּרוּךְ־הָיָה שׁוֹנֵא הַמִּשְׁמֵשׁ עִים, וְדוֹקָא עִים מִשְׁשׁ,
(יח) לִיכָא שׁוֹם חֶשֶׁשׁ בְּדָרָךְ: ט (לו) שְׂאֵינִם וְכו', וְאִם הָיָה לוֹ פַּעַם
[פְּתִיגָא]: (לח) מַעֲנִיגֵי וְכו', וְלַפְעָמִים אֶפְלוּ מַעֲנִיגֵי תַשְׁמִישׁ גִּסְדִּין יֵשׁ
לִידֵי חֲטָא [אַחֲרֹנִים]: יא (לט) לְאוֹר הַנֵּהַר, וְאֶפְלוּ (יט) אֵין שֵׁם אֵין
שְׂמַאיִר קָצַת דָּרָךְ לֹא־נִטְעַנְיָי [אַחֵר שְׂאֵין שֵׁם מִחֲצָה הַמִּפְסָקָת], וְהָיָה
לְהִדְנָא, אָבֵל אִם אֵינָה מֵאִירָה עֲלֵיהֶם, אֶף־עַל־פִּי שְׂמַאִירָה לְבֵית, מִתָּר וְ
אֵין אוֹר הִלְבֵּנָה עֲלֵיהֶם מִשְׁשׁ (כא) אֲלֹא הֵם בַּעֲלָה, אֶפְלוּ הָכִי אֲסוּר: יג
הָכִי אֲסוּר לְשִׁמְשׁ, כַּמְבָּאֵר בְּאֶבְרָהֶעוֹר סִימֵן כֹּה סִיפֵי ד: (מ) מִחֲצָה
דְּאֵי לֹא הָכִי אֵין דִּין מִחֲצָה עֲלֵיהֶ: (מא) אֶף־עַל־פִּי שְׂמַאִירָה נִרְאָה
מִחֲצָה גְמוּרָה, וְכֵל זֶה (כד) דוֹקָא כְּשֶׁמֶאֱפִיל בְּטוּלָתוֹ, אָבֵל כְּבָלוֹ הָכִי:
עַל־יְדֵי הַאֲפֻלַּת טוּלָתָה, (כה) פִּינֵן שְׂמִיכַל מְקוֹם הָאוֹר נִרְאָה בְּאוֹתוֹ חֲדָר

שַׁעַר הַצִּיּוֹן

תרגומים : 1 פנס (פלי שקופ וכתוכו גר חילק).

פרשות אחרת, אלא ר'על-פל-גנים איפא קצת בדין משום שגוראת, וכיון דמקשה שרי' (י"ג) מגוראברהם בסימן שס"ו וספר תפארת למשה, ותביאו בחזושי ר' עקיבא איגור: (ד') לשון הלשכ"א בחזושי: (ט') מגוראברהם ותכמתאדם בכלל קבה: (ט"ז) לדעת הש"י ביהרררעה ר"ב"ו פרימקגדים. וענן לשם שדקה רצת הש"י, ועליפן נראה רבשאר ספרים (לכ"ד ספרהורה ותפלין ומזוזות), הסומך על דעת מגוראברהם ואחרונים שעתהיק דבריו, בודאי אין למחות בידן: (י"ז) הש"י שם: (י"ח) ירמיהון, עץ שם שהביא מהמקבלים שאדברה באפן זה עירף טפ': (י"ט) מגוראברהם וש"א בשם סדרהלים, ומבאר שם דאפלו עלידי האפלת שלית אסור: (כ') לחש לדעת הנכנס הגדולה: (כ"א) שם בכדיהיים ומגוראברהם: (כ"ב) מגוראברהם בסימן שטו פערקסן ג, ותכמתאדם בכלל קבה וש"א: (כ"ג) רש"ל ומגוראברהם: (כ"ד) שם, וכן כתב הש"י ואלהי רבה וביטל שמואל באבן העינן סימן כה והגרעבי"כ בסדורו, ומה שכתבתי "גילש מקמירין" הוא מהחמתאדם בכלל קבה בשם המקבלים, וענן באילהי רבה שדעתו דאף הארי' נ"ל מודה לקני פוסקים דכמאפיל שרי, ואפשר שכמני שיש בזה חשש סנתא, משש התכמתאדם לדעת השלי' דמשמע מהפיתים לשנו דסברא לה האררי' פליג על הרמ"א בזה וספירא בזה דכלל גוני אסור: (כ"ה) ואם הירצות

